

POSTANOWIENIE

30 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 30 kwietnia 2026 r. w Warszawie

zażalenia A.L. i A.L.1

na postanowienie Sądu Okręgowego w Gdańsku

z 29 grudnia 2025 r., III Ca 416/24 (III Wsc 21/25),

w sprawie z powództwa A.G. i J.G.

przeciwko A.L. i A.L.1

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,

I. oddala zażalenie.

II. zasądza od A.L. i A.L.1 na rzecz A.G. i J.G. kwoty po 900 zł (dziewięćset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 29 grudnia 2025 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku zbadał wartość przedmiotu zaskarżenia (pkt 1), ustalił wartość przedmiotu zaskarżenia na 15 000 zł (pkt 2) i odrzucił skargę kasacyjną pozwanych A.L. i A.L.1 od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z 10 lipca 2025 r. w sprawie z powództwa A.G. i J.G. o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym (pkt 3).

Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż 50 000 zł. Wprawdzie pozwani określili

wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 60 000 zł, jednak oznaczenie to nie odpowiada rzeczywistej wartości przedmiotu sporu, która od chwili wytoczenia powództwa wynosiła 15 000 zł. W konsekwencji skarga kasacyjna pozwanych, jako wniesiona w sprawie o prawa majątkowe, jest niedopuszczalna.

Pozwani wnieśli zażalenie, w którym zaskarżyli postanowienie Sądu Okręgowego w całości. Zarzucili naruszenie „art. 394¹ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 398 § 2 k.p.c.” (jak się wydaje powinno być: art. 394¹ § 1 w zw. z art. 398² § 1 k.p.c.), art. 328 § 2 k.p.c., ewentualnie art. 398² § 1 k.p.c. Na tej podstawie wnosili o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości.

W odpowiedzi powodowie wnieśli o oddalenie zażalenia i zasądzenie na ich rzecz solidarnie od pozwanych zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem Sądu Najwyższego, sprawami o prawa majątkowe są sprawy, w których przedmiot sporu ma wartość majątkową, a więc żądanie zmierza do realizacji prawa mającego bezpośredni lub pośredni wpływ na stosunki majątkowe stron (por. np. uzasadnienie orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 1961 r., 2 CR 909/59, OSPiKA 1962, nr 1, poz. 8). Przez prawa majątkowe rozumie się w szczególności prawa rzeczowe, a także wierzytelności opiewające na świadczenia majątkowe, małżeńskie prawa majątkowe, większą część praw zaliczanych do tzw. własności intelektualnej oraz roszczenia pieniężne, choćby służyły do ochrony dóbr niemajątkowych. Z tych względów w judykaturze jednoznacznie przyjęto, że sprawy o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym są sprawami o prawa majątkowe (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 30 października 2002 r., II CZ 125/02, z 24 stycznia 2003 r., V CK 8/03, z 7 lutego 2003 r., III CZ 5/03, z 12 maja 2006 r., V CZ 27/06, z 15 grudnia 2006 r., III CZ 85/06 i z 16 stycznia 2008 r., IV CZ 115/07).

Stanowisko to znajduje wsparcie w treści § 5 pkt 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tj.: Dz.U. 2026, poz. 118), zgodnie z którym w sprawie o usunięcie niezgodności między treścią wpisu w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym opłata za czynności

pełnomocnika wynosi 50% stawki obliczonej na podstawie § 2 od wartości prawa dotkniętego niezgodnością.

W okolicznościach sprawy wartość przedmiotu sporu oznaczono w pozwie na kwotę 15 000 zł (k. 3). Oznaczona w pozwie wartość przedmiotu sporu, jeżeli nie zostanie poddana weryfikacji i zmieniona przez sąd z urzędu przed doręczeniem pozwu albo na zarzut pozwanego zgłoszony przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy, stabilizuje się (art. 25-26 k.p.c.), chyba że nastąpi zmiana powództwa, której rezultatem będzie zmiana wartości przedmiotu sporu, co *in casu* nie miało miejsca (por. postanowienie SN z 13 maja 2009 r., IV CZ 39/09 i z 15 listopada 2016 r., III CZ 45/16).

Z przytoczonych względów orzeczono, jak w sentencji.

[a.ł]

Agnieszka Jurkowska-Chocyk